

Pars prima de vniuerso

Ex quo visum ē eis q̄ inceptio rerū generalit̄ et corruptibilis sit ex inceptioe motus celestis et p̄gressus ex p̄gressione q̄re reuersio ex reuersione. iteratio ex iteratione. et p̄pter hoc iterari contingeret motū celestem toties et res inferiores generabiles et corruptibiles et hoc legisti apud libros iudicū astronomicoz hac de causa posuerunt mutationes magnas in mūdo inferiori iuxta dispositiones stellarū et luminariū et iam noiaui tibi mutationes magnas qualis fuit corruptio generis hūani vere vniuersalis p̄ diluuiū vniuersale et reparatio eiusdē p̄ paucos qui ab eodez diluuiō euaserūt. Similiter magnas mutationes intelligo mutationes legū et sectarū atq; magnoz regnoz. Secūda causa que eos ad hoc inducere potuit ip̄a circulatio que om̄i anno p̄tingit om̄i ei anno reuertitur quattuor vicissitudines tempoz iuxta quadrantes circuli solaris hoc ē circuli signorū. Ea aut̄ vicissitudine sunt ver estas autumnus et yems. Si attendentur circulationes in rebus q̄ fiūt in sublimi quales sunt pluuie grandines nīues rores et cetera huiusmodi quoz omniū q̄ videbant circulares renouationes estimauerunt q̄ vniuerso sublimari esset et renouatio vniuersalis et ann⁹ ei appropatus in cui⁹ cōpletionē totaliter reuertere ad suū iniciū. Si em̄ p̄tibus p̄ticulares renouationes sint et anni suarū renouationū p̄ p̄gruetia naturaz suarū conueniens est et vt sit vniuerso vniuersalis renouatio et annus renouatiōis congruēs vniuersitati sue. Tercia ratio videt̄ illa fuisse. Certū ei ē multa genera animalū virtutē in seip̄is renouatiua. Sicut manifestū est de serpente q̄ vocat̄ tyrys q̄ semetip̄s renouat et a senectute sua reiuuēscit. sicut alibi didicisti. Similiter aquile ancipitres et de cernis idē dicis et vegetabilia q̄ singulis annis veterescūt singulis annis renouatur et reiuuēscūt. De aue aut̄ fenice fortassis h̄z questionē. Vltimū q̄ntū mō mibi occurrit v̄simili⁹ videt̄ q̄ auis hec magis intēdat renouationē suā q̄ mortē totū em̄ q̄ facit p̄burēdo seip̄az natura mouēte facit natura aut̄ nō mouet subiectū p̄p̄iū in destructionē suā quare magis videt̄ renouatio senic⁹ p̄ huiusmodi cōbustionem fieri q̄ generatio noui fenicis. Inueniuntur ei m̄ta alia vim renouatiuā et reuerſiuā in semetip̄is habētia. Quāto fortius igr̄ vniuersū vel virtute sua renoua-

bis vel aliena dico q̄ p̄pter tyri cui⁹ virtus nō ē renouatiua solūmō ip̄ius. imo etiaz alioz q̄ nobiles mulieres doctribus mediis se nosse multociēs ostenderūt. Quarta ratio ē cui oēs p̄sentiūt sicut dic̄ Aristoteles q̄ virtus intellectiua in animalibus et plantis restaurat q̄ deperit ō indiuiduo virtus v̄o generatiua q̄ deperit de specie. et adiecit q̄ virtus nutritiua cōseruatiua est indiuiduoz generatiua v̄o speciez fac̄ igr̄ vis generatiua q̄ potest videt̄ q̄ nō potest renouare indiuidua in seip̄is renouat ea in alijs. Quia igr̄ nulla vtilitas ē in generatione nouoz indiuiduoz cū eque bona sint q̄ corrumpunt et simplr̄ mala sit corruptio boni. Manifestū videt̄ sup̄a cū esse generationē indiuiduoz in semetip̄is. postq̄ vis generatiua aliud nō intendit q̄ p̄seruationē specierū multo melius esset nature virtus renouatiua q̄ generatiua qm̄ p̄ ea et malū corruptiōis tolleretur ab indiuiduis et bonū p̄seruatiōis pueniret eisde et p̄seruationis specierū nihil peritus deperiret. ip̄i aut̄ testant̄ qm̄ natura intēdit nō solū in bonū s; etiā in optimū q̄ ē ei possibile. Quare natura vniuersal̄ intēdit ad renouationē vniuersi quantum ei possibile ē qm̄ nō est stabile vniuersum cui⁹ p̄tes generabiles et corruptibiles sūt intēdit renouationē eius p̄ successiones et reductiones ad statū p̄mitiuū et qm̄ in eo stare nō potest p̄pter causam p̄dictā necesse ē ip̄m corrūpi in p̄tibus suis corporalibus q̄re vel nō stabit oīno scilicet residens in nō eē v̄l renouabitur status eius et q̄ nullus eius status stabilis nec possibile ē qm̄ oīno recedat in nō eē necesse ē vt sint ei renouationes absq; nūero et fine. Quarta ratio. Amplius. In vegetabilib⁹ que singulis annis renascuntur et postmodū corrumpuntur verisimile ē illa corrūpi in ea ex q̄bus cōposita fuerūt. Si em̄ p̄positū resoluitur in ea ex q̄bus p̄positū nō erat vt potius in illa q̄ in alia. et q̄re potius in quodā in q̄bus nō ē p̄positū q̄ in quib⁹ alia huiusmodi. Amplius. quō resoluetur cōpositū in p̄tes ex q̄bus nō ē cōpositum vt homo in animam et corpus ex q̄bus nō ē et numerus in vnitates ex q̄bus non ē aggregatus q̄re triticus q̄ hoc anno comeditur resoluetur in ea ex q̄bus p̄positū est et p̄pter hoc si fiat generatio ex eisde generabitur idē triticū ex eisde em̄ nō d; esse nisi idē quare idem triticū erit p̄senti et se-